

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	130 L.
Fél évre	-----	70 L.
Negyed évre	-----	40 L.
Egyes szám ára	-----	3 L.

Főszerkesztő:
GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztő:
PETRES KÁLMÁN

Egész éves előfizető, naptárunkat ingyen megkapja.

Megjelenik minden szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca)
5. szám

Emlékezés egy igaz tanítóról.

Az erdélyi magyarság közéletét mostanában egy lázas óhajlás hatja át: erős, egészséges egységbe tömörülni, összefogni! Ennek a szükségét halljuk politikusaink, egyházi vezetőink, gazdasági utmutatóink ajkáról. A munka itt-ott meg is indult már. A Magyar Párt sok helyen megalakította vidéki tagozatait, a helyi tagozatok viszoni nem egy helyen mintaszerűen, az egyes emberig szervezték meg a falvak és városok népét. Itt gazdakör alakul, amott fogyasztási, amott megint hitel-szövetkezet. És dalárdák, műkedvelő társulatok. A magyar nők is tömörülni akarnak, hogy a nemzeti munkából eredményesebben tudják kivenni részüket.

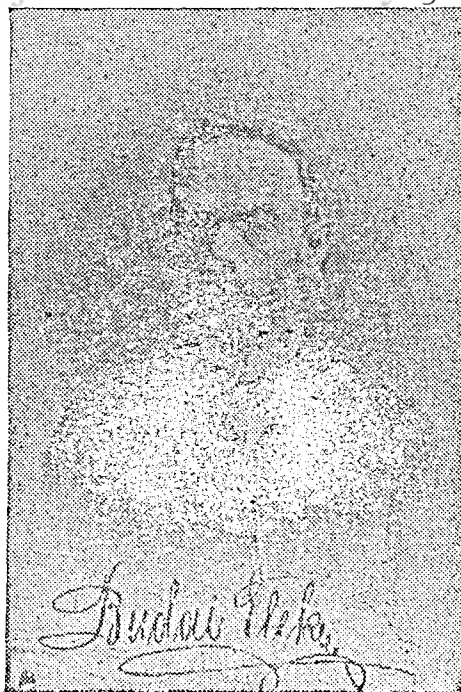
Közben megszólal a kislelkűség és muló nehézségek láttára csüggedten állapítja meg, hogy a magyar faj nem alkalmas a szervezkedésre, nem képes az összefogásra. Micsoda könnyelmű hazugság! Az a faj nem volna alkalmas a szervezkedésre, amely ezeréves államtudott alapítani és örökös veszedelmek között fenntartani, tisztességgel megőlni? Hogy közelebbi példát idézzünk: az erdélyi fejedelemség arany korát nem magyarok teremtették meg: s micsoda előrehaladott, szép polgári és katonai szervezete volt a székelységnek történelmi időkben.

Ne engedjük tehát, hogy elcsüggyesszenek a tunyák és tehetetlenek, a magyar faj tud összefogni, tud együtt munkálni.

Vezetőkre van szükség! Önfeláldozó, munkás, önzetlen emberekre, akik életüket a közügynek szentelik. *Hasznos emberekre*, amint egyik nagy írónk ezeket az istentől küldött lelkeket elnevezte.

Ilyenek is akadnak közöttünk. Akadtak a múltban is és munkálkodnak a

jelenben is. Meg kell látnunk, meg kell becsülnünk őket, ha külsőleg még olyan szerény keretek közt is folyik munkálkodásuk. Ők legyenek a mi szervezeteink vezetői, életelő lelkei! S akik életükben a kultúra önfeláldozó hősei voltak, holtuk után hadd legyenek példaadóink, világító szövétekeink.

Kis lapunk mindig hódolattal fog meghajolni szellemük és munkálkodásuk előtt.

Ezelőtt 20 évvel nemes Dés városában egy olyan ember halt meg, akiről a rája emlékező emberek röviden azt mondják: „*valódi, igaz, önzetlen ember volt.*” Ez a férfiú *Budai Elek* református

tanító volt. Egész pályafutása alatt, mindenütt és mindenkor mások javát, — hasznát szolgálta, olyanformán azonban, mintha erre a lelki magaslatra akarná nevelni az egész társadalmat. Ha a felnőttek társaságában fásult, rideg lelkekre talált, a kicsinyek közt pihent meg, ott kapott újra biztatást, erőt a továbbiakra nézve.

Tanítványainak valódi atyja volt, *tekintet nélkül vallásra vagy nemzetiségre*. Soknak törülte le könnyeit, sokat felruházott, sokat nevelt fel saját veritékes munkája gyümölcséből. A mai erdélyi román intelligenciának is nagyon sok értékes egyént adott a dési református elemi iskola, akik bizony mai napig is kegyelettel emlékeznek meg Budairól s arról az iskoláról, melyben ő vezette be a gyermekeket az írás-olvasás tudományába.

De az iskolából a közre a társadalomra is kiáradt tevékenysége volt a nagyobb, hogy úgy mondjuk: emberfeletti. Nem volt egyesület a városban, de az országban sem, amelynek nélkülözhetetlen tagja ne lett volna. A kollegiális viszonynak, összetartásnak, egymást segélyező eszmének, — a tanítói tekintély emelésének volt fáradhatatlan harcosa. Hogy magát állandóan képezhesse, s azzal is másoknak használhasson, a nyári szünidők alatt, mindig saját köit-

ségén, hazánkban s külföldön is tanulmányi utazásokat, kirándulásokat tett. A társadalomban rokonszenves alakja, jó szive, őszintesége, józan élete, társalgási módora, minden jóért, szépért hevülő lelke nélkülözhetetlenné tették. — A dési kaszinónak, a „Vöröskereszt Egyletnek“, a „dési Műkedvelő Egyletnek“ lelkes munkása, a dési „Dalkörnek“ megalapítója, vezetője, a tűzoltók főparancsnoka, a tűzoltó zenekar szervezője, egyházi különböző tisztségeknek hű betöltője, a Désen rendezett mindennemű kiállításoknak, hangversenyeknek, bálóknak, majálisoknak rendezője volt, a melyeknek szép sikereiről a ma még élők úgy emlékeznek, mint szép álmról. A gyász esetekben vigasztaló, segítő, tanácsadó, a keresztlőn, esküvőn, névnapon, mint örvendező s hangulatcsináló mindig megjelent. Az volt a csodálatos, hogy mindentűt megállta a helyét, mindenűt hasznos, nélkülözhetetlen tudott lenni. Ez csak az ő józan életéből (szeszest italt nem ivott, nem dohányzott) törhetetlen vasakaratóból, nyugalmat nem ismerő lelkéből magyarázható ki.

De a milyen volt a köznek, olyan hasznos tudott lenni az egyéneknek is. Nőtlen ember lévén, rokonainak szegény árva gyermekeit saját költségén taníttatta. De taníttatott ő olyan szegény fiukat is, akikkel semmiféle rokoni összeköttetésben nem állott. — Mintha az egész város, tekintet nélkül a vallási vagy egyéb különbségekre egy nagy család lett volna annak szervező, összetartó, lelket adó tagja Budai lett volna.

Ilyen nagyfokú, közhasznú tevékenysége nem maradhatott jutalmazatlanul. 25 éves tanítói működése alkalmából elhalmozta Dész város társadalmá szeretetének mindenféle megnyilvánulásaival. Az akkori főispán, a kedves id. Báró Bornemissza Károly sajátkezüleg tüzte mellére a királyi elismerést jelentő érdemkeresztet, a mindenki által használt „kedves Budai bácsi!“ — megszólítással

Megható beszéddel méltatta Simó Béla tanfelügyelő az ő kettős működését, felolvassván az akkori miniszternek, Dr. Vlassics Gyulának üdvözlő levelét. Egyháza, a társadalom, a nők, a különböző egyletek, tanító-egyesület, tanítványai (minden évből egy) siettek hálásan üdvözölni, az ország minden részéből jöttek az üdvözlő levelek, táviratok, hogy megemlékezzenek a hivatását betöltő igaz emberről. A társadalom az egyházzal karöltve alapot létesített emlékére, melyből szegény tanulók

segélyeztetnek, a nők megfestették arcképét, hogy maradványai legyenek közhasznú tevékenységének.

Temetésén (meghalt 56 éves korában) a megnyilvánult részvétel óriási volt, hogy ahhoz fogható nem is emlékeznek a désiék. — Sirja fölé szép emléket állított a kegyelet, hogy örökre hirdesse ki volt ő, — de a szivekben sokáig fog élni az ő emléke mert az igazak emlékezete örök áldott.

(Dés.)

Szabó György

Magyar Nők egy táborban

Formát öltő magyar életünknek egyik legörvendetesebb megnyilatkozása, hogy a nők is szervezkednek. Mozgalmaiktól áldásos eredményeket várunk, mert a nők inkább hallgatnak nemesebb érzéseikre, mint a férfiak s figyelmük olyan dolgokra is kiterjed, amik a férfiakat közönyösen hagyják. Kérjük olvasóinkat, hogy az alábbi tájékoztatót, amelyet a nőmozgalmak egyik leglelkesebb vezetőjétől, Báró Huszár Pálnétól szereztünk be, minél szélesebb körben adják köz tudomásra.

Bizonyára ismeretes az olvasók előtt, hogy a múlt esztendő szeptember havában a Román Nők Nemzeti Tanácsa nevében Cantacuzino A. hercegnő felszólított bennünket, magyar nőket: gyűljünk össze mi, a kisebbségi jótékony nőegyesületek képviselői és ismertessük meg velük panaszainkat, sérelmeinket.

Mi és valamennyi itteni nemzet női elfogadtuk a meghívást. Elmentünk Bukarestbe, hol okt. 25., 26-án tartott női kongresszuson feltártuk panaszainkat és ígéretet kaptunk a Román Nők Nemzeti Tanácsától, hogy sérelmeink megszüntetését ők is szorgalmazni fogják.

Asszonyaink Bukarestben 100-nál több különböző itteni magyar nőegyesület képviselőjében jelentek meg, mely egyesületek, ha külön-külön szerények is, de együtt hatalmas munkát teljesítenek.

Ezen egyöntetű fellépésnek meg

volt az eredménye. Elismerés nagyrabecsülést váltott ki.

Felkértek bennünket, alakítsunk mi is egy központot, mely meg az itteni Magyar Nők és jótékony női egyesületek központi képviselhesse a mi ügyünket. Ezen központot Kolozsvárt megalakítottuk.

Célja: minden a nőt és gyereket, valamint a jótékony intézményeket érintő kérdést gyelemmel kíséreni, a sérelm orvoslását szorgalmazni és mindennemű javítást a nő és gyermekkérdés terén előmozdítani.

Ezenkívül a Román Nők Nemzeti Tanácsával, valamint különböző kisebbségi női szervezetek központjaival az állami összeköttetést fenntartani.

Címe: A Romániai Kisebbségi Nők Központi Titkársága, Kolozsvár, — mely nem új egyesület, hanem egy központi szerv, mely hivatva az érintkezést fenntartani. Feladata továbbá az Erdélyi egész Románia területén a Magyar Nőknél és jótékony egyesületeknél az összetartozás egymásrataltságot tudatát meg jobban kifejleszteni, ezáltal jövőben erőssé, céltudatosabbá téve minden lépésünket.

Mi, a titkárság Magyar Nők központja, tehát hozzánk tartozó tekintünk minden román honpolgár Magyar Nőt, vallás és ta

dalmi állásra való tekintet nélkül. *Valamennyiben* fel akarjuk ébreszteni az együtvértartozás, a mély nemzeti érzés tudatát és *valamennyinek* már most szolgálatára állunk és sérelmeik orvoslását szorgalmazzuk.

Azok a magyar nők, kik akár egyénileg, akár egyesületeik által hozzánk való csatlakozásukat kijelentik, ezen ténnyel cselekvő tagokká váltak, azaz olyanokká, kik célunk fontosságát átlátják.

Mindenki úgy csatlakozhatik, ahogy legjobban tetszik. Akár egyénileg, akik semmiféle női egyesületnek sem tagjai, vagy akiknek egyesülete még nem csatlakozott; akár egyesületileg, mindenki azon egyesülettel, melynek tagja. Mindenkit kérünk, hogy személyenként és évenként 2 lei-vel járuljon hozzá az irodaköltségek fedezéséhez.

Mi a jótékony magyar egyesületekkel és minden magyar nővel karöltve kívánunk dolgozni. Már sokan csatlakoztak és mentől többen lesznek, annál hamarabb értünk célt.

Erdély és egész Románia területén 900.000 magyar nő él, de a világ női közt csak akkor fogják az őket megillető helyet elfoglalhatni, ha céltudatosan, összetartva tudnak fellépni. Nem kértelkedünk abban, hogy mi egyéneként valamennyien lelkes, gyermekeink sorsáért áldozatrakész nők vagyunk, de hogy hogyan kell azon erőt, mely 900.000 egyformán érző női szivben rejlik, mindnyájunk javára felhasználni, azt még meg kell, hogy tanuljunk.

Mindnyájan határozzuk el, hogy ismerőseinkkel ismertetni fogjuk a célt és őket csatlakozásra felhívjuk. Mindenki hozzon bár egy új csatlakozót, olyat, aki aztán szintén még egy új tagot hoz és így hólabda módjára, végül minden magyar nő velünk lesz.

Ne késünk tovább, ne legyünk a többi itten élő nemzetek női közt az egyedüliek, akik nem tudnak összetartani!

Az eredmény nem fog elmaradni, csak tarsunk ki, tartsunk össze, mindenütt mindig.

BELPOLITIKA

A községi választások utolsó felvonásai is leperegtek. Egész erdély magyarsága várakozással és kíváncsisággal nézett a Magyar Párt intézőbizottságának ülésére, melyet március 14 re, vasárnapra hívott össze Kolozsvárra az országos elnökség. Az ülés lezajlott, a számonkérés megtörtént. S ötven független magyar ember, kit a nemzete sorsáért való aggodalom vezetett fáradtságot, költséget nem sajnálva Erdély legtávolabbi sarkaiból is Kolozsvárra, — *egyhangulag úgy találták, hogy a vezetők mindent megtettek, amit lehetett.* A közelmúlt eseményeknek ez a tiszta és világos elszámolása megnyugvás és biztatás a nem kevésbé nehéz és kétséges jövő számára is.

Az Intéző Bizottsági ülés lefolyásáról egyébként az alábbi hivatalos közleményt adták ki:

Az orsz. Magyar Párt intéző bizottsága f. évi március hó 14-én reggel 9 órakor megkezdett és este 8 óráig tartott népes ülésére az ország minden részéből egybegyűlt tagok részvétele és nagy érdeklődése mellett folyt le. Ugron István elnök szívhöz szóló szavakkal emlékezett meg a magyarságot Nagy Károly ref. püspök korai elvesztése által ért nagy csapásról. A kegyeletos megemlékezést az ülés tagjai állva hallgatták és kimondották mind a Nagy Károly püspök, mind néhai dr. Szentkereszty Béla és Péchy Imre emlékének és érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését.

Az elnökség részletesen beszámolt

az utolsó intéző bizottsági ülés óta történt minden fontosabb intézkedésről és eljárásról, különösen a községi választások lefolyásáról és azok eredményéről is. Az intéző bizottság egyértelmű lelkesedéssel, ellenmondás nélkül helyben hagyóan vette tudomásul az elnökség egész jelentését és a párt jövőbeli magatartásának meghatározása tekintetében kimondotta az erről folytatott tartalmas vita után, hogy a további intézkedés, állásfoglalás és döntés jogát bizalma és köszönete kifejezésekként az eln. tanácsra ruházza át.

A megüritült eln. tanács tagjai helyre egyhangú lelkesedéssel dr. Paál Árpádot váiasztotta meg az int. bizottság. Szalmári Ákos orsz. párt pénztárosának lemondását sajnálattal tudomásul vette, odaadó és fáradhatatlan működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. A pénztárosi állásra az orsz. naggyűlésig id. Szele Mártont kérte fel. A személyi ügyek intézésénél az int. bizottság helyben hagyta az eln. tanács azon intézkedését, mellyel Hubay Károly pénztári ellenőrt tisztségének gyakorlásától választási magatartásáért felfüggesztette és egyúttal ellene elrendelte a megfelelő fegyelmi eljárás bevezetését is.

Az int. bizottság a párt vidéki szervezetének kialakítására lényeges intézkedéseket tett és elvi álláspontot foglalt el több, a magyarság szellemi és gazdasági életét érdeklő lényeges kérdésben.

**Márciusban még
120 Leu-val előfizethet**

egész évre és az
1927-es naptárra.

**Április hó 1-étől már
130 Leu-t kell fizetnie.**

**Németországi, Dániai és
Hollandiai
konyhakerti és virágmagvak.**

Ólomzárólt lóhere és lucernamagvak. Fűmagvak és fűmagkeverékek. Takarmányrépamagvak. Erdészeti magvak. Gyümölcsia magvak. Mútrágyák. Rézgálic. Rézkénpor. Raffia. Manilla. Méhészeti, kertészeti és gazdasági szerszámok kaphatók.

a „BARÁZDA” R.-T.-nál

Árjegyzék ingyen!

Marosvásárhelyt.]

Telefon: 65. — Táviró: Barázda.

KÜLFÖLD

Németország a Népszövetségben. A Népszövetség mostani ülése rendkívül. Egyedül azért hívták össze, hogy Németország felvételéről döntsön. Ishi báró japáni kiküldött nyitotta meg az ülést, hangsúlyozva annak nagy jelentőségét. Azután a gyűlés elnököt választott, még pedig Corta portugál kiküldött személyében, aki szintén Németország felvételének nagy jelentőségéről szólt, bár kiemelte, hogy a Népszövetség még ezzel sem lesz teljes, mert nagy államok hiányoznak belőle elsősorban az Északamerikai Egyesült államok.

Németország felvételére nem kétséges, valamint az sem, hogy Anglia, Franciaország, Olaszország és Japán mellett meg fogja kapni az állandó tanácstag-ságot. Ezt a Franciaországra nézve kétségtelenül hátrányt jelentő tényt a franciák Lengyelország állandó tagságával akarták ellensúlyozni, ez azonban Anglia erőyes állásfoglalásán meghiúsult.

Középeurópa békéje. Benes után most szerb kollégája Nincsicz külügy-miniszter foglalkozik a középeurópai biztonsági szerződés kérdésével. Megbeszélte azt Mussolinival és Briand-val is. Terve szerint Ausztria, Szerbia, Csehország, Románia, Olaszország és Franciaország tárgyalná meg a kérdést és esetleg Németország is résztvenne a tárgyaláson. Amint látszik, Magyarországot egyelőre teljesen kívül akarják hagyni s Németországot sem vonják be feltétlenül. Már pedig a középeurópai béke ügye elsősorban német és magyar kérdés, az ő bevonásuk nélkül barátságosan meg nem oldható. Ilyen kérdést pedig nem lehet másképp megoldani, mint kölcsönös bizalommal vezetett közös tárgyaláson.

Érdekes különben, hogy épen azalatt, míg Nincsicz körúton volt, Belgrádban két szerb képviselő arról tett bizonyosságot a szkupcsinában, hogy a Bácskában a magyar uralom idején több volt a jog és a szabadság, mint most.

Benes Bécsben. Benes cseh külügy-miniszter az osztrák-cseh döntőbíró-sági szerződés aláírására Bécsbe érkezett. A hajdani császár városban nagy ünnepséggel fogadták, ő meg hangoztatta a két ország barátságos együttműködésének szükségességét. Közben azonban folyton foglalkozik a szláv korridor megvalósításával, ami Ausztria testén át hozná közvetlen szomszédságba Csehországot Szerbiával.

A frankügy. A parlamenti szünet miatt Magyarországon semmi újabb ejleménye nincs a frank ügynek, azon

kivül, hogy a nyugali-pályaudvar ruhatarában egy kofferben megtalálták a régóta kutatott 6674 darab hamis francia ezer frankost. A ruhatári jegyet névtelen küldték egyik francia detektívhez. Hágában március 4-én megtartották Jankovics, Markovics és Mankovics ellen a főtárgyalást. Az ügyész nagyon súlyos büntetést kért rájuk: Jankovicsra 9 évet, a másik kettőre hetet-hetet.

Magyar dolgok. Bethlen miniszterelnök és Bud pénzügyminiszter Genfben bezámolta a magyar pénzügyi helyzetről, mely állandó javulást mutat s így lehetővé teszi a pénzügyi ellenőrzés megszüntetését júliusra. Az előterjesztéseket a Népszövetség pénzügyi tanácsa a legnagyobb jóindulattal fogadta s azokhoz hozzájárult. Ez azért nagyjelentőségű, mert ez által a magyar kormányának módja lesz a tervbe vett nagyarányú beruházásokat végrehajtani s ezzel a munkanélküliségen könnyíteni. Különösen az iskolai beruházások lesznek nagyok, amikkel a kormány nemcsak az általános műveltséget akarja fokozni, hanem a többtermelési is, megfelelő gazdasági oktatás segítségével.

A magyar kiküldöttek Genfben érkezésével kapcsolatban a szociálisták tüntetni akartak Bethlen ellen, de a Szövetségi kormány minden tüntetést eltiltott. A népszövetségi ligák gyűlésén a franciák foglalkozni akartak a frankhamisítással is, de indítványukat a gyűlés egyhangulag elvetette. A világ hatalmas vezetői közül pedig Chamberlain angol külügyminiszter találkozott Bethlennel, kit igen szívesen fogadott.

Mindebből az látszik, hogy a frankügy külföldön nem rendítette meg a bizalmat a magyar kormány iránt.

A volt monarchia vagyona. A régi osztrák-magyar monarchiának volt közös vagyona is, amit a monarchia feloszlása miatt el kell osztani. Az érdekelt két állam nem tudott megegyezni, ezért döntőbíró-ságban állapították meg egy magyar, egy osztrák bíróval, akik közösen választanak elnököt. A magyar bíró Szierényi József báró. A tárgyalások Lowránében lesznek s körülbelül két hélig fognak tartani.

HIREK

Március 15. Ez a dátum a magyar lélek tavaszi föllángolásának a napja 1848 március 15-én tett vallomást a magyar ifjúság a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméje mellett. Ekkor már az államférfiak lelke is tele volt az újjászületés szükségének érzetével: jött a jobbágy-felszabadításnak, a kiváltságok eltörlésének, szabad gondolatnyilvánításnak és más emberi jogoknak törvénybe iktatása. Bilincsek hulltak le és megújult szívvel, testvéri szeretettel borultak egymás keblére az emberek. Ármányok útján jött aztán a viszály, jöttek a véres harcok, jött a gyász és a zsarnokság hosszú, hosszú uralma. Ez évek történetének mesgyéjéről tiszta fényvel ragyog felénk a nagy tavasz legszebb napjának emléke: március 15.

A brassói Székely Társaság 25 éves évfordulójának előkészítése. A brassói Székely Társaság e hó elején tartott közgyűlésén terjesztették elő a zászlószenteléssel egybekötött jubileumi ünnepségek tervezetét. A társaság tagjai a lelkes hangulat hatása alatt jelentős összegeket adományoztak a zászló- és a létesítendő tanoncotthon alap javára.

Magyar orvosnő feltalálta a kanyaró oltóanyagát. A párisi egyetem havi ezer frankos ösztöndíjjal tüntette ki Dr. Papp Karola magyar orvosnőt, aki a gyilkos gyermekbetegségnek, a kanyarónak oltóanyagát hosszas kísérletezés után feltalálta. Az orvosi körök óriási jelentőséget tulajdonítanak Papp Karola találmányának.

Nyugdíjasok figyelmébe. A belügyminiszter 18983 sz. rendeletével kötelezi a nyugdíjasokat, hogy nyugdíjigényüket okmányokkal igazolják. A régi magyar tisztviselők eseteiben nehezebb beszerezhető okmányok követelésétől eitekintenek, de szolgálati idejüket hivatalos évkönyv, vagy fizetési könyvecskével igazolniuk kell.

Csak román nyelven kiállított anyakönyvi kivonat használható. A belügyminiszter 64,335—1925. sz. rendeletével elrendelte, hogy jövőben csak román nyelven kiállított anyakönyvi kivonatok (keresztlevél, házassági, halotti stb. bizonyítvány) szabadon használni. Az ez ellen vétőket kihágás címén büntetik.

Könnyelmű vásárosok. Székelykereszti környéken szomorú események történtek közelebről. Egy Rosmann Jenő nevű marhakereskedő könnyelmű vásárokba vitte bele a gazdaságát s ezzel nagy anyagi zavarokba

döntötte őket. Rosmannak nem volt pénze s hitelbe szedte össze az állatokokat. Eleinte több kevesebb pontossággal kiegyenlítetté tartozásait, később azonban nem tudott fizetni, mert a kivétel során óriási veszteségek érték. A vásárokkal azonban nem hogy felhagyott volna, de jobbmódú székely gazdákat is rávett, hogy hitelük felhasználásával marhákat szedjenek össze közös nyereségre. A nyereség reménye újra meg újra füstbe ment, a tartozások fenyegetően növekedtek, míg végre bekövetkezett a teljes bukás. A hitelző székely gazdák az ügyészségen följelentették Rosmann Jenőt: nem kevesebb, mint hat millió lej elszámolását követelték tőle. Hír szerint Rosmann ezt az összeget azáltal biztosította a gazdák számára, hogy betábláztatta egyik üzlettársának. Br. Dániel Lajosnak a birtokára. Nagy szerencse volna, ha a léprement gazdák megkapnák követelésüket. Ők is elég könnyelműen jártak el, hiszen már akkor nagy anyagi zavarokkal küzdött, mikor a marhaszállításokat megkezdte. A főhiba mégis ott keresendő, hogy a kormány nem biztosítja a rendes, szabályos állatkivitel és az üzlet a hozzá nem értő, megbízhatatlan kezekre kerül.

Székely iparos két találmánya. Herman Gyula székelyudvarhelyi derék iparos, a városka ezermestere, két érdekes fölfedezéssel gyarapította a célszerű újítások sorát. Egyik találmánya asztalra való doboz, amelyben gyufa és fogpiszkáló van elhelyezve. Egy forgatásra a kívánt részből kijön egy szál. Így elkerülhető, hogy különösen vendéglőkben összefogdossák a fogpiszkálót. Jelentősebb és alkalmazása elé nagy várakozással tekinthetünk második találmányának, amely lehetővé teszi a mozdonyvezetőnek, hogy minden közlekedő állomást egy gombnyomással minden vasúti fülkében jelezzon. A szerkezet működése ugyanis minden kocsi-ban egy táblát ugrat ki, mely a következő állomásnevét, az ott tartózkodási időt és a csatlakozó vonatokat tünteti fel és nyújt fölöslegesen utánjárás és izgalom nélkül tudomást az utazóközönségnek.

Izgatásért elítélt plebános. Gegő Simon székelyszentléleki róm. kath. plebánost állam elleni izgatás miatt egy-napi államfogházra, ezer lei pénzbüntetésre és 940 lei perköltség megtérítésére ítélte a székelyudvarhelyi törvényszék. A vád alapja Gegőnek egy templomi prédikációja volt, melyet két évvel ezelőtt tartott, s melyben a bógárfalvi róm. kath. iskola elvétele és államivá tétele alkalmából hivat az iskolákért való áldozatra és összetartásra buzdította. Ugy a plebános, mint az ügyész felebezést jelentettek be az ítélet ellen.

A karikalábu. Faluhelyeken bevett szokás, hogy különös ismertető jelekről, testi fogyatkozásaikról nevezik el a falubeliöket az emberek. Ezért mégse kell haragudni, így van ez ősidők óta. Ezuttal Havadtón szomorun végződött az áratlan tréfa. Veres József gazdalogény, akit karikalábu guny névvel tiszteltek meg az odavalók, dolgavégeztével betért a falu vendéglőjébe. Alig lépett a korcsmába, egyik legénytársa élvelődve kiáltott feléje:

— Isten hozott karikalábu öcsém.

A fiatal embert az elfojtott keserűség és szegényérzet annyira kihozta sodrából, hogy szót nélkül felkapott az asztalról egy boros üveget, s azt teljes erővel vágta a gunyolódó legényhez, akit nyomban elöntött a vér. A csendőrség súlyos testi sértés címén vizsgálatot indított Veres ellen.

Asth János özvegyét elutasították kártérítési igényével. Asth János fiatal munkást a winnipegi husvágógyárban egy lezuhanó csiga agyonsújtotta. A szerencsétlenül járt munkás felesége és másfél éves kislánya Karcagon értesültek a szomorú hírről, hogy kenyérkereső támasz nélkül maradtak és az amerikai Védőiroda ulján kártérítési igénnyel fordultak a munkás betegsegélyző egyesületéhez. Az egyesület arra hivaikozással, hogy Asth a világháboruban elleneséges állam alattvalója volt, elutasította az özvegyet keresetével. A védőiroda nem nyugodott bele az elintézés könyörtelen módjába, hanem beadványban kísérelte jobb belátásra bírni a Betegsegélyző Egyletet. „Mi úgy hittük — mondja a felebbezés, — hogy emberi bajokban és szenvedéseinkben nincs különbség egyik vagy másik nemzethez tartozó ember és ember között. Asth János dolgozni jött ebbe az országba és hasznos polgára akart lenni új hazájának, ebben a halál akadályozta meg, amely a munka súlyos óráiban sújtott rája. Otthon hagyott özvegyét és kis gyermekét még kevésbé lehet okolni, hogy olyan nemzethez tartoznak, amely a másik oldalon harcolta végig a világháborút.” Talán győzni fog a jobb belátás és Asth Jánosné férje helyett néhány dollárral fogják kárpótolni.

Látni akarta a vőlegényét. Biró: Miért gyujtotta fel a gazdája házáat?

Szakácsnő: Mert nem kaptam kime-nőt és látni akartam a vőlegényemet.

Biró: Hogy kerül a gyujtogatás a vőlegényhez?

Szakácsnő: Hát ugy kérem, hogy a vőlegényem tűzoltó.

Magyar emberből nem lehet románt faragni. A Brassói Lapok hosszabb cikket közöl Barabás Béláról, az ősz politikusról, aki a lefolyt választási küzdelemről, Arad város jövőjéről s a magyar egység megteremtéséről érdekes nyilatkozatot tett közzé. Mindenek

főlé — mondja Barabás Béla — a mi magyar létünket, létérdekeinket helyeztük. Ezért kellett megragadnunk az alkalmat, hogy az uralmon levő párt támogatásunk ellenértékéként szabad mozgásunkat és lélekzésekünket biztosítsa. Fontos az, hogy márcól-holnapra megteremtettük a magyar erők szervezetét, megmutattuk, hogy erőt is ki tudunk fejteni s a jövőben akár önállóan, akár valamelyik párhoz csatlakozva, elismerteljük a romániai magyar kisebbség politikai súlyát. Meg fogjuk győzni román testvéreinket, hogy Aradot, ezt a egyszerű lendülettel nekiindult várost, amelyet a magyarok csináltak, együttes érdek, hogy magyar termékenyítő erő fejleszje tovább. Keresztül kell vinni a szabad magyar oktatást, vissza kell rajzoltatni a magyar cégtáblákat és uccaneveket; el kell ismertetni azt az igazságot, hogy magyar emberből nem lehet — románt faragni...

Új könyv. A napokban hagyta el a sajtót lapunk kedves hangú költő-munkatársának, *Mael Ferencnek* „*Pirkad az égaj*” című verskötete. Hívalkodás és fellengzés nélküli, tiszta, őszinte érzelmek líráját hozza ez a könyv. Nincsenek benne kifricamodott verssorok, sem a felismerhetetlenségig elkényszergetett gondolatok, hanem a verssoroknak van kellemes muzsikájuk s a gondolatok egészséges szívnek és elmének keresetlen, művészi összhangjából fakadnak. Érzik rajtuk, hogy Mael Ferenc áhitattal nyúl témáihoz. Akik egy őszinte lélek becsületés, keresetlen és tiszta művészi megnyilatkozásait szívesen veszik, azoknak figyelmébe ajánljuk e könyvet. Ajánlott bérmentes küldéssel 40 Leu-ért megrendelhető a szerzőnél. (*Mael Ferenc, Cluj Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.*)

Kiütéses tifusz járvány a régi királyságban. A régi királyság valamennyi nagyobb városába behurcolták a kiütéses tifuszt, amit a hatóságok szigorú óvintézkedésekkel igyekeznek továbbterjedésében meggátolni.

Tüdőbetegek

Is kitűnő eredménnyel használják a Dr. Biró-féle

„Siroi”-t

(őrv. védve)

Egy üveg ára 60 lei.

Kapható: Dr. Biró gyógyszer-tárában Cluj Piața Unirii 6. sz. továbbá minden nagyobb vidéki gyógyszerárban.

Aki pontos címét közli, az ingyen megkapja: „Hogyan óvakodjunk a tüdőbajtól” című könyvecskét.

Művelődési mozgalmak.

Az aranyosgyéresi református ifjúság munkálkodása. Az aranyosgyéresi református egyház védelme alatt kitűnően megszervezett „Konfir mált Ifjak Egyesülete” szép tanujelét adja az igazi keresztényi ifjúsági életnek és munkálkodásnak. Az egyesület keretében levő vegyes énekkar, mű-

kedvelő gárda, olvasókör stb. mind mind eredményesen dolgoznak. A vegyes énekkar Víz Lajos ref. ig. tanító vezetése alatt egyházi, halotti és világi énekek tanulásában buzgólkodik. A műkedvelő gárda már több ízben

tanujelét adta, hogy tagjai mind — egytől-egyig megállják helyüket a legnehezebb szerepek előadásánál is. Legutóbb két ízben a „Betyár kendője” c. énekes népszínművet adták elő Barna Géza szeggyári hivatalnok és Víz Lajos ref. ig. tanító irányítása mellett. A szereplők közül különösen kiemelendők: Pataky Erzsébet, Gács Etelka, Finész Jolánka, Bőjtke Mariska, Fűtő Gyula, Bőjtke Árpád, Csapkés Béla, Pethő Zoltán.

Az előadás fényes anyagi és erkölcsi sikerű volt. Jelenleg Zilahy Lajos „Süt a nap” c. színművének előadására készülnek, mely Víz Lajos ref. igazgató rendezésében f. év március hó 20 ra van kitűzve.

Schmidt János, Loosz Böske, Ploder Magda, Mihály Lajos, Barják Imre, Hallay Aranka, Thurzan Daniel, Albert István, Heimann Irén, Hui Babi, Grill Irma, Bun Böske, Pistai Iosif, Skiczek István, továbbá Raab Viktoria, ki az énekszámokat hegedűn kísérte. A szereplők oly pompásan játszottak, hogy a közönség nem fogyott ki a dicséretből. A betanítás és rendezés nehéz munkáját Liszt István és Sziklai Alajos végezték.

Műsoros dalestély Szentgericén. A szentgericel Dávid F. dalegylet febr. 16 án az állami iskolában jól sikerült estélyt rendezett a következő műsorral: 1. „A tihanyi ekhóhoz.” Előadta az egyiet négyszólamu férfikara. 2. „Borura derű.” Előadták Bükkösi Márton és Csergezán Zsuzsanna. 3. Szavalt Kuti Kelemen orvostanhallgató. 4. „Éj van csend és . . .” Énekduett. Előadták Nagy Rebi és Cseh Berta. 5. Szavalt Simon Endre ref. lelkész. 6. Monológot adott elő Bükkösi M. 7. Megfelelő szövegváltoztatással Révfi G. ismert művét: „Nincs szebb dal a magyar dalnál” és „Befordultam a konyhára” kifogástalanul adta elő a negyven tag-

ból álló férfikar. 8. Beszédet tartott Keresztesi D. lelkész a dal erdélyi multjáról s jóra nevelő erkölcsi hatásáról, tovább dalolásra serkentve és vezetve az ifjakat. Ami pedig minden műsornál többet ér: a dalárda tagjai között mozgalom indult meg avégből, hogy a falu verekedő, biciskázó legényeit társaságukból kiközösítsék. Ez alkalommal is csak a dalosok összetartásának és dicséretreméltó fegyelmezettségének köszönhető, hogy a műsört követő táncmulatságon a régi vadállatias szenvedély, kocsmal züllöttség a legénysorból nem követelt újabb áleozatot s nem borított ismét egy édes anyai szívre sötét éjfélt. Ideje volna már, hogy ezek a felhők eltűnjenek a magyar faluk egéről.

Érszakácsi egy kicsiny szilágysági falu. Egyszerű földmivesek lakják. És most ezek a földmivesek olyan tervet pendítették meg, mely bizonyosságnak, hogy a magyar nép szereti anyanyelvét s szereti a műveltséget. Péter Béla tanító, Köllös Sándor iparos és Bodnár Dénes földmives, ez a három fáradhatatlan ember lelkes kitartással dolgozik azon, hogy ennek a kis falunak olvasóköre legyen. A tervhez Szakácsi színe java hozzájárul ki pénzzel, ki könyvvel s az ifjúság husvétra egy műkedvelő előadásra készül. Abban a reményben közlöm ezt testvéreimmel, hogy vajha minél több magyar falu kövén a példát.

A székelyderzsi dalárda február hó 16-án, hushagyó kedden színelőadással egybekötött táncmulatságot rendezett, mely anyagi és erkölcsi tekintetben egyaránt fényesen sikerült. A Szathmáry Ferenc áll. tanító énekvezér vezetése alatt megalakult dalárda — mintegy 30 taggal — ez évben kezdeti hozzá komolyan a dal művelésével a léleknevesítő munkához, melynek első erőpróbája volt a hushagyó-keddi szépen sikerült estély. A dalárda énekszámokat adott elő, fiatalabb tagjai, a minden szépre kész és lelkesedni tudó leányokkal előadták „A betyár kendője” c. népszínművet. Az állami iskola nagytermét zsufolásig megtöltő közönség sűrű tapsokkal jutalmazta az ügyes műkedvelő gárdát. Fényes bizonyosságtevés volt ez este arról, hogy az összetartás, erős akarat és kitartó, türelmes munka mindig meghozza a sikert. A szereplők mellett köszönet illeti Szathmáryné Kádár Ibolyt, Györfly Mária és Györfly Sárkát, kik a szindarab betanítása és előadása körül szereztek kiváló érdemeket. A 4000 leu tiszta jövedelem részben a frágaszati iskola eszközökkel való ellátására, részben a dalkör pénztára javára fordított. A szereplők, akik oly ügyesen végezték nehéz feladatukat, megérdemlik, hogy neveiket elismeréssel és di-

Lelkészebeiktatás és harangszentelés Erzsébetvárosán. Apafy fejedelem városának 3000 lakosa közül ma mintegy 600 a református egyház híveinek száma. Ennek a kicsiny seregnek kettős ünnepe volt február 14-én, amikor új lelkipásztorát, Kádár Ernőt beiktatták és az elrekvirált harangja helyett vásárolt nagy harangját felszentelték. A lelkészt dr. Illyés Geza küllői lelkési főjegyző iktatta be hivatalába. A harangszentelést Fejér Pál esperes végezte. Az ünnepélyen elhangzott gyülekezeti és szép karénekek, kedves szavaltok arról tettek bizonyosságot, hogy az erzsébetvárosi reformátusok egyházukért és fajukért tudnak áldozni nemesen, tiszteletet parancsolóan.

Műkedvelői előadás Világoson. A sirlai műkedvelő ifjúság az aradmegyei árvízkarosultak javára 1926 febr. 14—21-én táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendezett. Színpadra került „A cigány” népszínmű 3 felvonásban Szigligeti Edétől. A közönség mindkét este zsufolásig megtöltötte a szálloda nagytermét. A szereplők: Loosz János, Kovács György, Loosz Árpád,

csérettel közöljük a nyilvánossággal.
Szereplők: Orbán Ilona, Dénes Juliska, Csenkér Juliska, Dénes Lidi, István Lidi, Szabó Tibor, Kovács János, Orbán Domokos, Dénes Géza, Pusztai Zsigmond, Dénes Albert, Dénes Ferenc, Kanyaró Géza, Biás Albert, Keresztely József, Dénes Mihály, Orbán Károly, Kocs Mihály, Barta Domokos, István Albert és Grapa Albert.

MEZŐGAZDASÁG.

Termeljünk takarmányrépát!

Első közlemény, amely a takarmányrépa-termelés előnyeit fejtegeti, 9-ik számunkban jelent meg.

II.

Egy lap hasábjai szűk keretek ahhoz, hogy bármely gazdasági növény termesztését részletesen magukba fogadhatnák. E keretekhez való alkalmazkodás kényszerít arra, hogy a répatermelésnek csak néhány lényegesebb pontját ismeressem.

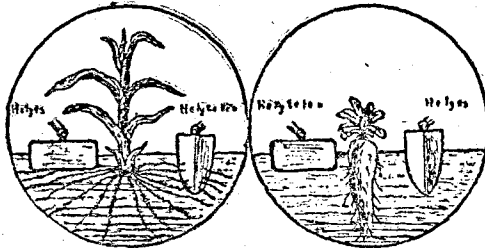
Bármit termeljen a gazda, legelső sorban azzal kell tisztába jönnie, hogy a talaj e hozzávaló földje, vetőmagja és munkasereje. A répa mélyrétegű és lórépában levő földet kíván. Tápanyagot előbbet vesz ki a talajból, mint gabonakultúrának. Erre nézve egy érdekes kimutatás került kezembe a „Tudomány és Haladás” című folyóiratban, mely szerint egy kat. hold tápanyagaiból felhasználódik 19 mázsa buza és 20 mázsa szalmakörmés mellett 23 kg. nitrogén, 13,5 kg. foszfor, 26 kg. kálium és 7 kg. mész. 250 mázsa takarmányrépához és 100 mázsa levélhez 70 kg. nitrogén, 23,5 kg. foszfor, 119 kg. kálium 21 kg. mész. Ezek a számok elmondják nekünk, hogy a takarmányrépa termeléséhez több mint háromszorannyi nitrogén, majdnem kétszerannyi foszfor, több mint négyszerannyi kálium és majdnem háromszorannyi mésztartalomra van szükségünk. Világos, hogy sovány, elhanyagolt és tápanyagokban sovány homokos földön nincs mit kezdenünk a répával. Különösen a homok az, melytől valóssággal ritózik a répa, mert elenyésző kevés a káliumtartalma, amelyre pedig a répának nagy szüksége van, s nem tartja meg az öntözövet sem, mely nélkül sok vizet kívánó répánk kiszárad.

A répa nagy tápanyagfogyasztása indokolttá teszi, hogy vetése előtt trágyázzuk meg a földet lehetőleg ősszel jó érett istállótrágyával.

Nagy mész és káliumigénye arról beszélnek, hogy a répa nagyon meghálálja, ha az istállótrágyához hozzákeverjük a kályhából kikerült fahamut, mely különösen gazdag e két tápanyagban.

Elkerülhetetlenül szükséges a répa alá őszi mély szántást adnunk a téli nedvesség megkötésére. Az őszi szántás talajnedvességkötő erejét még fokozhatjuk a tavasszal felverődő gyomot irtjuk az által, ha ősszel megszántott répaföldünket vetés idejéig többször megboronáljuk.

Nagy akadálya Erdélyben a répatermelésnek a közöttek termelés, melynél a répát rendszerint kukoricával vegyeesen vetik. Ez a két növény sehogysem illik össze, mert eltekintve attól, hogy a kukorica magas növéssével és dús levélzetével a napfényt veszi el a répától, mely nélkül pedig egyellen mezőgazdasági növényünk sem fejlődik rendszeren, kizárja az együttes termelést a két növény ellenkező gyökérzete is. A kukorica gyökerei közvetlen a talaj felszínénél terülnek szét, mint azt a mellékelt kép mutatja, míg ezzel szemben a répa

karógyökérrel mélyen lemegy az altalajba. A répának kivéve az első kapálást, mindig mélyebb kapálást kell adnom, hogy kifejlődését elősegítem, míg a kukorica gyökereit elvágom a mély kapálással és megörlöm a termést. Ugyanhol van az a gazda, aki eleget tud tenni ennek a kívánságnak s minden kukoricát sekélyen és minden répát mélyen tud megkapálni, amikor egyik percben répát, a másikban meg kukoricát kell kapálni a közöttek termelés mellett. Ahhoz, hogy a gazda tényleg haszonnal termelje a répát, külön kell vetnie azt, egymagában.

Igen sok gazdának vette el nálunk kedvét a répatermeléstől a megbízhatatlan magkereskedelem. Az, amit a köznap életben répamagnak nevezünk, nem maga a mag, hanem annak fás burkolata, mely 2—3 apró magot zár magába. Ezért esik meg jó magnál az a írtás eset, hogy ha a gazda 100 drb. ilyen „magot” tesz csírázni, 120—130 csírárt kap 100 „mag” után. Ez a fás burok, mely a magvakat magába zárja, a lelkiismeretlen kereskedők legjobb takarója. A gazda rendszerint nem tudja, hogy mit vásárol és az agyondicsért „jó répamag” sokszor nem kél ki.

Kikelve gyakran másfajta répákat termem, mint amit vetni akartunk s elég gyakori eset az is, hogy az első évben mind felmagzik. A felmagzás már a lelkiismeretlen gazdák büne, kik az első évben felmagzott répa magvát leszedik és eladják, hogy „ha már az ökör megdőlött, legalább a bőre maradjon meg.”

A felmagzott répa panaszkodó szomszédot még azzal vigasztalják, hogy a felmagzást a szárazság okozta. Pedig ez nem igaz, a répa felmagzásának 100 eset közül 90 ben rossz mag az oka. Ez örökölhető fajtalajdonosság s ha az első évben kóróba ment répa magját vetjük el, mindig olyan répákat kapunk, melyek ugyanezt teszik. Aki komolyan és jövődelmezőleg akar répát termelni, annak nem szabad sajnálnia a pénzt a jó vetőmagért. Vásároljon megbízható helyről s ha ismerlentől kénytelen venni, kérje írásba a kereskedőtől, hogy fajazonosság és csíráképességért felelősséget vállal.

Megemlítendőnek tartom e helyen még a fajta megválasztását. Sok vidék kisgazdái, így különösen a szamosvölgyiek nagyon ragaszkodnak a kóróalaku vörös Mamuth-répa-hoz. A legtöbb egyszerűen azért, mert mást nem is igen látott még, mások mert könnyű kiszedni és szekérre rakni. A vörös Mauth-répanak pedig nagy hibái vannak. Rengeteg a vizeztartalma, ugyhogy látszólagos nagy terméseinek tetemes része nem táplálék, hanem víz. Szekérre rakás és hazatördésnél könnyen törik s ezért nem állandó. Sokkal jobb fajok nála az Eckendorfi, Oberndorfi és újabb a takarmány cukorrépa vagy Sacharóza.

Nem egyszer volt alkalmam tapasztalni, hogy a répatermelés egyik akadálya az egyezés (ritkítástól való irtózás. Ezen úgy segíthetünk, ha olyanforma kapát szerzünk be néhányat, amilyent az utkarparók használnak. A kapa élének azonban nem szabad 30—35 centiméternél hosszabbnak lennie. Ezekkel a hosszúélű, de sekélyen dolgozó kapákkal elvégezhetjük félannyi idő alatt az első kapálást (mely csupán a sorközök fellazításából áll), mint a rendes kukorica kapákkal s amikor a sorokban buján fejlődni kezd a répa, ismét ezeket az utkarparószerű kapákat hívjuk segítségül. Elindulunk velük a sorok mellett s átvagdossuk a sorokat úgy, hogy a répa-bokrokban maradjon vissza kellő távolságra. Az így visszamaradt bokrokat megkapáljuk másodszor s csak ezután következik az egyezés (ritkítés), melyet így feleköltséggel végezhetünk. Majd 10—14 nap múlva a harmadik kapálás. Nagy segítsége a répatermelő gazdának pénzben és munkaidőben, ha a répatermeléshez kapáló gépet szerez be, mely esetben csupán a második kapálást kell kézikapával végeztetnie.

Mint előbb is jeleztem, a takarmányrépatermelésről nem volt céltom itt mindent elmondani. Csupán utalni akartam azokra a fontosabb mozzanatokra, melyek termelésének nagyobb felkarolását indokolttá teszik s a termelés terjedését gátló tényezőkre. Erős a meggyőződés, hogy mint a háborúelőtti Nyugat-magyarországon Nyitra, Bars, Pozsony és Sopronmegyékben a mezőgazdasági

haladás és a kisgazdák vagyonosodásának első lépését a répatermelés felkarolása képezte, úgy nálunk Erdélyben is ezen keresztül vezet az út a gazdák szegénységéből és elmaradottságából egy jobb jövőbe. Az az út, melyet száz testvéreink szemünk láttára már be is jártak.

Dr. Nagy Endre.

Bikakiállítás Székelykeresztúron. Az Udvarhelymegyei Gazdasági Egylet rendezésében a siker és a látogatottság jegyében zajlott le a székelykeresztúri bikakiállítás, amelyen az állatfelügyelőség képviselőjében Luca Nicolae kolozsvári inspektor jelent meg. A kiállításon 66 simentháli és 12 magyarfajta bika került kiállításra. A simentháli bikáknál az első díjat *Lőrinczi Ferenc* filiasi, a magyar bikáknál pedig *Dénes Jánosné* peteki lakos nyerte meg. Első díjakat nyertek még *Lőrinczi Lajos* székelykeresztúri lakos kiállított magyar fajteheneiért, *Borbély Mózes* simentháli üszőjéért és özvegy *Elekes Dénesné* siménfalvai lakos kiállított magyarfajú üszőjéért. A kiállítás vásárral volt kapcsolatos, amely alkalommal 18.000, sőt 34.000 lejt is fizettek egy bikáért. Összesen 5000 lej jutalomdíjat osztottak ki. A kiállítással kapcsolatosan *Szilassi Jenő* székelykeresztúri állatorvos előadást tartott a juhnyelésről és kifejtette az erdélyi rackafajnak a friz juhval való keresztezés előnyeit. A Gazdasági Egylet elhatározta, hogy az állatkiállítást az állattenyésztés fokozása érdekében rendszeresítik. A rendezés munkájáért dr. *Elekes Dénes* gazdasági egyleti alelnököt és *Szilassi Jenő* állatorvost illeti meg az elismerés.

Terményárak:

Kolozsvár: Buza 900—960, takarmányárpa 250—530, zab 540—560, rozs 680—70, tengeri 380—410, bab 400—430, kendermag 700—720. Napraforgóolajpogácsa 570—580, iökmagolajpogácsa 840—850.

Marosvásárhely: Buza 120—125, tengeri 60—65, árpa 75—80, zab 50, burgonya 25—30, paszuly 70—75 lej vékonyként. Teavaj 110, sajt 50—60, méz 50—60 lej kg. ként. Szekér széna 800—1000 lei.

Állatárak:

Kolozsvár: Vágó tehén 17—18, gyengébb ökor 15—16, növendékmarha 12, vágóbivaly 12 lej kg. ként élősúlyban. Borjas tehén 8—15.000, szopós borju 1000—1500 lej darabonként. Hízott sertés 31—33 lej kg. ként élősúlyban.

Brassó: Export ökor 22—25, sertés 32—36 lej kg. ként élősúlyban. Igás-ökor 7—10.000 lej darabonként.

Temesvár: Fejős tehén 8—9000, fél-éves süldő 1200—1500, juh 500—600, bárány 260—350 lei darabonként. Zsirterítés 34—37 lej kg. ként élősúlyban.

IPARI ROVAT

Gergelynap i vásár Kolozsváron.

Gyér látogatottság mellett folyt le a márc. 12-én az országos tavaszi vásár. Beigazoltunk látszik az a felfézés, hogy a kereskedelmi élet mai fejlettsége mellett hovatovább tért veszítenek jelentőségükben a vásárok. Élénkebb kereslet csupán a gazdasági eszközök piacán mutatkozott, ahol a meginduló tavaszi munkákhoz szükséges hiányzó eszközeit szerezte be a gazdaközönség. Olvasóink tájékoztatására sorba jártuk az eladó helyeket, feljegyeztük a kialakult árakat és azt a benyomást szereztük, hogy némelyik heti piac forgalma túlhaladja, különösen nagyobb városokban, az országos vásár megcsappant forgalmát.

Szép munkájú ökrösszekérért 5500—6000, kisebbjéért 3500—4500 Lejt kértek. Új lókosci 3200—4000 L., használt 1800—2500 Lejért kelt el. Parádés kocsi alig akad vevő. Lószerszám párja 5—7000, parádés 8—9000 L. Fejlő párja 500, finomabb 700—800 L. 12 méteres csatlóköttél ára 200—250, járomköttél párja 40 Lej. Lócs párja 120—130, járom darabja 120—130, lajtörja párja 200—250 Lej. Szeges borona 500—550, szegetlen 120—200, eketalicska tengely nélkül 120—150, tengellyel 170—220, gereblye 25—30, vesszőkocsiloldal és hát 150 Lej. 1 kötés karó (25 drb.) 120 L. Cseber 60—200, dagesztó teknő 70—250, süőlapát 40—90, kosár, 20—80, szita 30—150 Lej nagyság szerint. Tarisznyaszíj 120 L.

Ruhaneműekben alig volt némi kereslet, egy-egy völegényjelölt vásárolt kivarrott szűrt, vagy új ködmönt 300—800 Lejért. Posztókalap 190—220, sziki kalap 130—140 L. Férfi box csizma 1000—1200, női box csizma 800—900, zsiros férfi csizma 800—850 L. Menyasszonyi tulipános ládát 450—500 Lejért, egy falusi ezermester szépen faragott osztovátákat árult 1100—1200, egyszerűbbet 600—750, kisebbet 400—600 Lejes árban.

Végül emlékezzünk meg a vásárainkból elmaradhatatlan pogácsásokról és pecsenyésekről is. Ezeknek is már csak a külsőformájuk a régi. A szépen kirajzolt tükörközepű szivek, a régi híres tordai pogácsák izellen, émelegős anyagból gyurt, szalakállival felnövesztett éhetetlen készítmények darabjéért 10—20—30 Lejeket kértek, de sem ezekre sem a messzeillatozó tordai pe-

cenyére nem volt kedve a maga bájával elfoglalt közönségnek.

Ipari árak.

Cérna árak: angol cérna 300 yardos (275 m.) 204, 200 yardos (180 m.) 152, 1000 yardos (915 m.) 540, 500 yardos cipész cérna: 2 ös 820, 4-es 652, 8-as 464, pozsonyi Oroszlán cérna 10—20-as 131'50, 24—100-as 121'75, eKutyafélcérna 24—100 as 117 lej tucatonként nagyban. Az árakhoz 10—15% kis ke reskedői haszon számítandó.

Bőrpia c: Fekete borjubőr 80—100, szines 100—130 fekete sevrólakk 125—140, antilop 95—98, „Sterhug“ lakkbőr 155—178, Nubuc 125—140, fekete sevró 55—110, szines 120—150.

Valuta jegyzések.

Kolozsvár, 1926. március 13-án.

1 dollár	— —	=	237—238	le
1 font sterling		=	1156—1160	
1 svájci frank		=	45'80—46	
1 francia frank		=	8'60—8'70	
1 arany márka		=	56'60—56'70	
1 lira	— — —	=	9'55—9'65	
1 cseh korona		=	7'03—7'06	
1 dinár	— —	=	4'15—4'20	
1 osztr. shilling		=	33'40—33'60	
296—298 magy. K		=	1	

Konfirmációi emléklap

17×25 cm. méretben két színben nyomva drb.-ként — 2'50

24×31 cm. méretben három színben nyomva drb.-ként 3'—

Lei árban kapható a

Minerva Részv.-Társ.-nál.

Legalább 30 pld. rendelésnél 10% és legalább 60 pld. rendelésnél 20% engedmény.

Rendelésnél kérjük ezen hirdetésünkre hivatkozni.

MINERVA Részvénytársaság

Cluj—Kolozsvár,

Str. Baron L. Pop (Brassai-u) 5.

A LEGIZLÉSESEBB NYOMTATVÁNYOK A „MINERVA” KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETÉBEN KÉSZÜLNEK. CLUJ, STR. BARON L. POP 5.

MULATTATÓ

A kis madarakhoz.

Tarka-barka kis madarak,
Ne féljetek, nem bántalak.
Nem bántalak, ne féljetek.
Hogy búsítnám meg szívetek!?

Ha kezemre szállanátok,
Sem venném el szabadságtok;
Tollatokból sem szakasztok,
Kalapomon rózsát hordok.

Repüljetek közelembe,
Még közelebb, — a kezemre:
Nyoma sem lesz tollatokon,
Oly gyöngéden simogatom,

Zalár József.

Szól a pacsirta...

Márciusi hajnal dereng az alvó mező felett. Rózsaszínű ényben ragyog a keleti ég. Hideg szél lebben végig a tájon, de érzik rajta, hogy már nem a tél dermedt lehelve ez, hanem az új életre kelő természetnek első sziv-lobbanása.

Mélységes csend honol köröskörül. De amint a hajnal-ár eloszlik s a világosság egyre növekedni kezd, egyszerre csak valami tündéri zene zendül a magasból.

Szól a pacsirta!...

Önkénytelenül a hang felé fordítjuk tekintetünket, de szemünk hasztalan keresi e szivbemarkoló hangok forrását. Nem látunk semmit, jóllehet világosan halljuk, hogy nem egy madár énekel, hanem több. Itt is, ott is megszólal az ég dolója, mintha körös körül egy óriási orgonának különböző sípjait hallanók.

Ez a gyönyörűséges hangverseny megdobogtatja ami szívetek is. Éreztük a tavasz közeledését, s magunk elé képzeljük azt az aranszínű kalásztengert, amely pár hónap múlva itt fog hullámozni az erdőszéléig felnyúló földeken. A mi lelkünk is felemelkedik a mezők vidám dalosaival a felhők közé, sőt még azokon is túl, hogy az ég madaraival együtt dicséretet énekeljen az Úrnak és hálát mondjon Neki tavaszért, a hóvirágért, az ibolyáért, a napsugárért, az egészségért, a vetésért, az örömért, az életért; szóval mindenért, mert mindent Ő adott nekünk.

* * *

Felkel a Nap s amint első sugarai végigsiklanak az

ugaron, nem messze tőlem egy kis szürke rög hirtelen a magasba emelkedik, rézsut felfelé szárnyal és elkezd ő is csicseregni. Ez is egy pacsirta. Az éjszakát ott töltötte egy száraz rög mellé lapulva, melynek színe egészen olyan, mint az ő tollazatáé. Jóízűen aludt, ami nem is csuda, hiszen messze délvidékről érkezett társaival tegnap este. Nagyon fáradt volt és amint leszállt, tüstént el is nyomta az álom. Most azonban amint felébredt, első dolga, hogy a magasba szállva üdvözöjje ő is a tavaszi reggelt, köszöntse társait és a fehér felhőfüggönyök nyílásain át megszemlélje a vidéket. Egy idő múlva ismét leereszkedik a földre, olyan gyorsan esve lefele, mint egy kő. Ide-oda futkos az alig zöldülő buzatáblákon, göröngyről göröngyre ugrik, társaival játszik, hancuroz, enyeleg és civódik. De azért a civódásból nem lesz harag sem verekedés. Legfőbb jól megkergetik egymást a himek részint a földön, részint a levegőben.

Ez így megy napról napra, míg végül mindenik megtalálja a maga párját és alkalmas helyet keres fészke számára. Egy kis mélyedést keresnek vagy kaparnak maguknak a rögök közt, kibélelik gyökérdarabkákkal, szalmaszálakkal, esetleg lószőrrel és kész a fészek. A tojó 5—6 drb. tojást rak ide, melyeknek színe szürkés-barna, nagysága pedig akkora, mint egy egres szem. A költésben néha a him is résztvesz. Két hét alatt kikelnek a kicsinyek s ha felnőttek, az öregpár másodszor és esetleg harmadszor is költ.

Ez természetesen csak úgy lehetséges, ha időközben a pacsirta családnak nem történik semmi bántódása. A felzendülő vetés nyújt ugyan némi védelmet a fészkeknek és lakóinak, de azért mégis elég gyakran megesik, hogy valamelyik ellenség rákad és akkor szörnyű pusztítást visz véghez közöttük. Mert ezeknek az ártatlan légi dalosoknak sok ellenségük van. Nemcsak a róka, menyét, cickány, pocok pusztítják, hanem rájuk lesnek a héja, sólyom és a karvaly is; még a szelid gólya is felfalja a tojásokat és a fiókákat, ha rájuk akad.

Hát az embert az ellenségek közé lehet e számítani? Előfordul, hogy vásott gyermekek, vagy műveletlen durva jelkű emberek szándékosan szétulják a pacsirta fészket, de szerencsére ilyenek ma már alig akadnak. A földművelő ember szereti, védi és kiméli az ő kedvelt madarát, a pacsirtát s fészket legfőbb vélelenségéből rombolja el, ha munka közben a vetésközt nem veszi idejekorán észre.

A pacsirta meg is érdemli a védelmet és kiméletet, mert sok hasznót hajt a földművelőnek azáltal, hogy nyáron át a különböző bogarakat, lepkéket, szöcskéket s ezek álcáit pusztítja.

De kellőztött kiméletet érdemel gyönyörű énekéért is. Ha igaz, amit egy francia költő mond, hogy a pacsirta a Nap leánya, akkor az is igaz, hogy a pacsirtadal a mező zenéje. A pacsirta nem énekel olyan művészettel, mint a fülemüle, hangja sem oly gazdag árnyulatu és változatos, de van benne valami csodálatos erő és magával ragadó vidámság, amely mindig visszhangot kelt az ember szívében. Az összes madarak közül a pacsirta fordul elő legtöbbször a népköltészetben s leggyakrabban ihleti dalra a költőket.

Szeressük, becsüljük és védjük mi is kalásztermő mezőinknek ezt a kedves énekesét, amely a földművelés munkájában segítségünkre van, dalával felvidámt, szívetek öröme hangolja és Istenhez emeli.

Márton István.

ZEUS

Erdély legnagyobb férfi- és női szövet gyári leverkátá.

Raktáron tart nagy választékban gyári áron mindennemű bel- és külföldi elsőrangú szövet és bélésárukat.

Cím: Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Maria (v. Deák Ferenc-u.) 4. sz.

ADOMÁK

Ferencz császár a temetésén.

Ferenc császár- király nemes szívének szép vonását árulja el az alábbi történet. Egyszer schönbrunni nyaralójából befelé nyargalt Bécs városába, midőn temetéssel találkozott. Bizonyára szegény embert temettek, mert az utolsó tiszteletet a papon és koporsóvívőkön kívül senki sem adta meg neki.

— Szerencsétlen ember — mondá a császár hadsegédének — mily magányosan megy a kiellen sírba. Jöjjön, kísérjük el! — Ezzel leszállt lováról, elkísérte egész a temetőbe és ő dobta koporsójára az első marok földet.

A halálnem választása.

Mátyás király egykor egy gonosztevőt halálra ítelt, de kegyelemből mégis megengedte neki, hogy halála nemét maga határozhassa meg.

— Kegyelmes fejedelem! — mondá a bűnös — ha már megengeded, hogy halálom nemét magam választhassam, akkor kérek, engedd meg, hogy mint öreg ember végelgyengülésben haljak meg.

Megbosszulás.

Diogenestől valaki azt kérdezte, hogy miképpen bosszulhatná meg magát el-lenségein?

— Tégy jót velük — válaszolá a bölcs.

A bölcs előrelátás haszna.

Ismeretes dolog, hogy a székeleyek a híres borszéki savanyuvízzel régen messzi földre elkalandoztak. Így jutott el egyszer két atyafi Ausztriának egy városkájába, hol épen nagy ünnep volt s a templomba seregltek a sok hívő. Bemegy a mi két emberünk is és szerényen meghúzódnak a karzat alatt. Egyszer csak rákezdik a „Szent vagy uram” című éneket, mely németül így kezdődik: Heilig! Heilig! Heilig! ... Odaszól ekkor az egyik góbé a másikkhoz: — „Hallja komám uram, azt mondja a német, hogy hajlik.” Felnéz erre emez a zsufolt karzatra, melynek fapadlózata a nagy teher alatt csakugyan meghajlott és így szól: — De biz' Isten hajlik, Gyerünk innen komám, mert még ránk szakad. Bölcsen el is sompolyognak a félelmes helyről. S ime, nemsokára a kórus nagy robajjal leszakad. A nagy zavar közepette hallani lehetett a székeley szavát: — Na, bolond németje! hiszen megmondták, hogy hajlik, hát miért nem jöttetek le?!

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Mindenkinek!

A beérkezett pénzek nyugtázását ma már oly tömegesen kívánják olvasóink, hogy kérésüknek több mint 17,000 előfizető mellett az eddigi alakban eleget tenni képtelenek vagyunk, ha csak azt nem akarjuk, hogy lapunkban egész oldalakat töltsünk meg unalmas számokkal. Kérjük tehát olvasóinkat, hogy feladóvevényüket gondosan tegyék el, s ha nyugtázást is óhajtanának, akkor sziveskedjenek ecéltől hozzánk egy nevükre pontosan megcimzett levelezőlapot beküldeni, s azon készséggel válaszolunk.

A szerkesztői üzeneteket ugyanis ezután csak köszönetekre és közérdekű vagy egyénileg nagyon fontos kérdések megválaszolására tartjuk fenn.

Özv. B. E.-né Mezőpanti, K. S. Sepsiköröspatak, V. A. Mezőtelegd, M. Gy. Székudvar, K. S. Sarmaság, F. J. Hadikfalva (előfizetőnek 15, másnak 20 L), K. L. Fehéregyháza, G. F. Maroshévíz, K. I. I.-é Kézdíszentlélek, N. L. és N. Gy. Krasznahorvát, S. J. Zsebely, K. J. Temesbökény, P. A. Gyergyóremete, J. S. Máramaroszliget, K. S. Gálospéri, B. D. Sövényfalva, K. Á. Nagyvárad, P. Z. Alsórákos, K. J. Piski, Sz. D. Felőr, K. B. Ikland, S. J. Nagykároly, J. L. Páké, K. J. Ákosfalva, J. K. Szolokma, B. Z. Székes, P. L. Debrádszép-lak, Sch. F. Csanáros, Sz. I. Királyfalva, M. B. D. Ujszékely, Gy. D. Berekeresztur, F. M. és L. J. Magyarernyegye, Sz. B. Hírpi, T. M. Magyarökblös, G. M. Sepsiszentkirály, P. F. Vulkán, J. F. Csikszentgyörgy, D. L. Mezőtelegd, T. I. Érkisszöllös, P. J. Máramaroszliget, M. A. Magyarózd, Sz. L. Csikrákos, L. Á. Hadikfalva, H. M. Belényes, M. S. Nyárádszentsimon (rendben 1926. I. 1-ig), I. L. Nagyajta, N. F. Kohóvölgy, R. M. Kézdíszentlélek, N. J. Barcauzfalva, F. M. Majlátfalva, H. Gy. Palota, D. K. Kisdoba, O. I. Lupeny, Cs. F. Lupeny, T. B. Domahida, K. S. Székelyhid, N. J. Erzsébetbánya, B. A. Vulkán, J. L. Belényes, G. I. Piski, Gy. S. Lozsád, Sz. F. Tenke, L. L. Feketeagyarmat, V. B. Élesd, U. J. Magyarfűlpös, N. S. I.-é Marosugra, D. D. Astoria, L. I. Amerika, B. F. Görgénylívogcsűr, H. I. M. M. és L. F. Torja, N. Zs. Margitta, K. I. Kraszna. Itt felsoroltak az új előfizetőkért, kelles és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletüket, halánkat és köszönetünket, bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat. R. S. ricinus természetese ott ajánlható, ahol be is érik, tehát ahol a szőlő megterem és a tengert jól beérik. Ne vessék tisztán táblánként, hanem a táblák szélére beszegésnek. Így sokkal nagyobb termést ad. Leginkább szőlők, gyümölcsös és zöldséges-kertek beszegésére ajánlatos egy sor ricinus vetése. A ricinust 1 m távolságra íltetik, s egy fő átlag 400 gr. magot ad. Egy 100 m hosszú és 25 m széles téglányalaku táblának a beszegésére 250 ricinus-tő szükséges, s ennek termése legrosszabb számlítás szerint 2000—2400 L-t ér. A nevezett terület

beszegésére 300 gr. vetőmag szükséges. E külön táblára vetjük, az említett területre kg. vetőmag kell, s hozadéka 5000—6000 lesz, vagyis holdanként 11500 L. A termés csakis kiszáradnak való, akl családja tagjait gyűjti az érfőfében levő magvakat. Ugyan nem érik egyszerre, azért hetenként 2—3-sz. kell az érett tokokat szedni. Legjobb a nálu: meghonosodott fajtát természetén, melynek magja nálunk beérik. A gazda tehát minden évben a nála beért magot vesse el. A ricinus mag átlag 40—55% olajat tartalmaz, amely úgy lehet kiperéselni, mint a napraforgót vagy a tökmagot. A megmaradó pogácsa mérgeztakarmánynak nem használható, csak műtrágyának (cuporrépához, szőlőkben), s még ilyen pusztítja a csilmaszt. (Dr. P. B.) B. A. Kápolnástalu. A testről az alkalmatlan szőrök képeredményesebben és legbiztosabban elektromos árammal lehet eltávolítani. Ezt az eljárást azonban csakis szakképzett, speciális orvosra szabad bízni, aklnek türelmétől ügyességétől és nyugodtságától függ az eljárás sikere. Bár az elektromos árammal való szőrtártás némileg fájdalmas, mindamellett hamar megszokják az alkalmatlan szőröktől megszabadulni óhajtó betegek. Szőke nők dusan néprémszerű pehelyszőrzetét elektromos árammal nem lehet eltávolítani. Legjobb, ha ily nőt megpróbálják a habbkövel (horzsakövel) vagy koptatást, aml abban áll, hogy hónapokig naponta kétszer-háromszor addig dörzsölik a szőrszálak irányával ellentétesen a megfelelő bőrrészt (pl. az arc bőrét), amíg a bőr megpirosodik. Idővel a szőrszálak lekopnak sőt elsorvadnak, elpusztulnak. Az alkalmatlan szőrök kitépése, leperzseése, borotválása, szőrpusztító szerek (pl. auripigment, barbitulfuratum stb.) igénybevétele csak ideiglenes eredményt adhat, mert a szőrszálak csakhamar kinőnek, kiújulnak. *Manapság Röntgen-sugarakkal nem végeznek szőrtelenítést*, mert tapasztalatok ez irányban szomorú eredményeket adtak; a bőrön ugyanis súlyos égési sérülések keletkeztek, amelyek a megfelelő testrészt (pl. az arcot) elcsuffították. Dr. G. K. I. Fehéregyháza. A Perry cég — Kolozsvár közvetlenül levélben tesz ajánlatot. K. Sepsiköröspatak, ifj. K. P. Ujmosmicza, S. Csikszögöd. Megnyugtátásukra lehet, ha 17,000-ot meghaladóit hatamás táborunkba mely biztosan halad a 20,000 felé, egyik sem fog hiányozni. Jó egészséget! V. Zs. Mezőtelegd. 1926. III. 1-től XII. 31-ig 100 L ezéért az 1927-es naptárt is megkapja. R. Ant. Rendben 1925. XII. 31-ig. Á. A. Csikszenttamás. 1925. XII. 31-ig még 50 L; a tulajdon közvetlenül a jelzett pesti címre. G.-né Besztercze. Valóban nincs, s ajánlat szívesen fogadjuk. J. Á. Bihar. 4734. Legnyilvánvalóan egészen világos, nem lehet tudni, mert tette le a hűségkötöt és milyen minőségű. Ha 1897 óta szolgált, mint közszéltanító, a bihari r. k. egyházzal kellett volna a munkatásakor megállapodnia, hogy összes számláit a fizetés megállapításánál számíthatja be, amit a felekezetek rendszeresen meg is tartanak, leszámítva a két évi más irányú szolgáltatást. Esetében csak bekés megállapodás lehet szó. N. K. Margitta. A fő az, hogy megértéssel vesszük egymás öszinte és testvérszavait. Szívből hívódzöljük, s kérjük továbbjelkes kirtartását ügyünk mellett. Gy. M. Csikszögöd. Öszinte részvétellel vagyunk és támogatással szönljük. D. B. Leicsmér. Lejár 1926. III. 1-én a „Népújság” tudomásunk szerint megszűnt. J. A. Várasfenes. A 150 L ügye már rendezve van. Özv. K. J.-né Szilvérvári. Tölünk a lap mindíg a legpontosabban közöljük, s az a mi érdekünk is, nem érthetjük meg, miért van ép ott a lapokkal annyit bajunk, nek ott kellene utána nézni. Ö. A. Bihar. A megmaradt számokat kereszkötés által veszkedjék visszaküldeni. Sz. L. Pankota. A bejötték, köszönet, a gyakran változó jelzése 17,000 előfizetőnél gyakorlatilag hetetlen. Sz. J. Kisrátos. Sz. J.-nak tiszte-

1926. XII. 31-ig 80, P. J.-nak 90, Sz. L. J.-nak 90, D. A.-nak 80 és I. J.-nek 110 L. K. K. Torna. Rendben 1926. X. 1-ig.

Háromszéki előfizető: 1. Az egyik vallásról a másikra még most is — amíg az új vallási törvényt meg nem hozzák — azok szerint a törvények szerint lehet átfájlani, amelyek a háború előtt Erdélyben érvényben voltak és most is még érvényben vannak. 2. Az új magánoktatásról törvény 35 §-a szerint valamely tannyelvű felekezeti iskolába felvehető másvallású tanulók is, ha azok magyar anyanyelvűek. Viszont azonban az állami elemi iskolai törvény 8. §-a szerint azok a román származású állampolgárok, kik anyanyelvüket elvesztették, gyermekeiket csak román tannyelvű iskolában taníthatják. Ilyeneknek tekintik sokhelyt a hatóságok a görög katolikus vallású magyar anyanyelvű polgárokat is, különösen, ha romános hangzású nevük van s ezért kifogásolják azok gyermekeinek valamely magyar felekezeti iskolába való felvételét. Tanácsos az iskolafentartó magyar egyház közbenjárását kérni az illető gyermeknek a magyar felekezeti iskolában megtarthatása vagy oda felvétele érdekében.

Sz. Gy. Margitta. Leveléből látnylik annak jelzése, hogy őccse az állampolgársági listák 1924. évi összeállításakor jelentkezett-e. Voltaképpen ekkor kellett volna eldölnie annak a kérdésnek, hogy román állampolgár-e? Most már csak beadott kérdésnek ellátását lehet szorgalmazni. Azonban a törvény szerint, ha helyet is adnak a kérvénynek, az állampolgárságot véglegesen csak 10 év leteltével nyerheti meg. E határidő megrövidítéséért kérelmezni lehet az igazságügyminiszterhez. A miniszteriumhoz levele szerint már korábban beküldött kéreze ellentézését megszüretheti az Erdélyi Segélyiroda utján, ahová (Tökés Ernő ref. esperes, București, Bulev. Basarab 31) 100 L. előzetesen beküldendő. Sz. M. Datk. A megállapított hadikárok fizetése iránt a további intézkedést a pénzügyminiszter volna hivatott megtenni. Érdeklődni az ügy jelen állása iránt a pénzügyigazgatóságnál, esetleg a megyei prefektúrán lehet és kell. Tudunkkal idáig egyetlen ilyen esetben sem történt a fizetés iránt érdemleges intézkedés. N. I., F. J. társal. A választól névlegzőkből való kihagyásuk miatt most már jogorvoslat nem szerzhető, mert a felebbezésli határidő február 10-ével lejárt. Jövőre gondosabbaknak kell lenniök, hogy felebbezéseiket a járásbíróshoz idején beadhassák. 6447-es olvasó Erdőhegy. Fla katonai felmentéséért, illetőleg szabadságolásáért, feltéve, ha Ön 60 évet betöltötte, folyamodhatik, minthogy az egyetlen fiúnak családfe tartól címen kedvezményre van igénye. Az ipartestületi székház építésére az államsegélyt az illetékes miniszternél a prefektus utján minden esetre kérni kell, hivatkozva arra, hogy az ipartestület az állami közigazgatás teendőit is végzi. V. B. Élesd. A postatakarékpénztári betétek kérdése egyike azoknak a kérdéseknek, melyek felől alig lehet többet tudni és mondanunk, hogy „elintézésük függőben van.” Ma sehol sem szerzhetni a várható felől bizonyosságot, bárha ez a kérdés allg vonható egy kategóriába a hadikölcsönkötvények ügyével és ugy az érdekeltek méltán igényelhetik követeléseiket Románia, mint utóállam részéről rendezését, minek megítélésétől a bíróság sem térhetne ki. Epen ez utóbbi szempontra tekintettel kívánatos volna az összes érdekeltek lehető egyetemes fellépése.

Apróhirdetések.

Erdélynek a legjobb, feltétlen koránérő és e mellett nagy terméstartó kulkorcája az „Erdélyi” tengeri. Nagypáink általtermelt fajta ez, melyet 20 évi gondos nemesítés utján sikerült annyira megjavítani, hogy ma már a termésnek 86 százaléka szem s csak 14

százaléka csutka. Acélos, sulyos és minden viszontagsággal szembeálló. Vetőmag kapható közvetlen a nemesítőnél *Várady Mihály-nál Dej (Dés) jud. Somes. Ára különként 10 Lei, vetőmagszükséglet holdanként 9—10 hgr.*

Kaphatók a Minerva könyvkereskedésében (Cluj—Kolozsvár, Str. Regina Marla 1.) *Dr. Kardosy János püspök „Orosz-szláv lakosok Erdélyben” és „A székelyek ősei és a székely magyarok” című művecskéi, 1—1 példány a pénz előzetes beküldése mellett postaköltséggel együtt 10 Leu.*

Szőlőoltványokról, amerikai direkt termő egy és két éves gyökeres szőlőveszszőkről kérjen árjegyzéket, melyet bérmentve küld *Oláh István szőlőoltvány termelő Diosig—Bihardíószeg Jud. Bihar.*

Bőrkereskedésbe egy tanuló felvétetik, 3 vagy 4 gimnáziumot végzett előnyben. Cím: *Kibédy Géza Abrud—Abrudbánya.*

Cipészek szaklapja megrendelhető *Babos Károlynál, Cluj—Kolozsvár, Str. Pata87. szám. 26 éves, nős, gyermektelen, ref. 4 középiskolát végzett, a gazdálkodás minden ágában jártas, hosszú bizonyítvánnyal, foglalkozás hiányában szerény fizetésért bármiféle állást elvállal, címe: Székely Mihály, Dej—Dés, Valca Somcutului 61.*

Bikavásár megtartatott *Bihardíószezen.* 1926. február 23-án, elkelt 60 drb. fehér és piros-farka apaállat, még maradt eladásra 40 darab.

Szegény emberek kiknek nincsen házhelyek ide figyeljenek! Eladom kisbirtokomat 30—40 házhelynek oly kedvező feltételek mellett, hogy 2 malackából is letörleszthetik, ha össze tudnak csoportosulni irjanak egyben és minden kérdésre azonnal tudatom bővebben jó lelkiismerettel igaz becsületes feltevéleimet. — *Jud. Biharmegye Marghita—Margita, Nagy Károly.*

A Cluj—Kolozsvári 1924. év szeptember havában tartott országos állatkiállításán aranyéremmel kitüntetve

Fél hg. gyapjú, vagy két hg. sajt árával megmentheti birháját a pusztulástól.

DISTOL

biztosan meggyógyítja mételeykóros juhait és szarvasmarháját!

DISTOL

Egyszerű a kezelés! Biztos gyógyulás!

Fólerakat:

GERGELY FERENC Utóda

drogériájában
Cluj—Kolozsvár.

Költségkimelés szempontjából tessék a gyógyszerértárhoz fordulni.

Kapható: R. Mosse 1608
Hagyrománia összes gyógyszerértárhoz.

Építőiparosok figyelmébe. Pályázatot hirdetünk a Székelyföldváron felépítendő iskola és tanítólakás építésére. Az épület egybeépítendő lakásban észak és kelet felé néző utcasarokra. (Tanterem és nagyobb szoba kelet felé!) Tanterem nagyság 12×8 m, nagyobb szoba 5×6 m, kisebb 5×3 m. Az 5×1½ m-es kamara alatta cement pincével. Az egész beton fundamentummal, egy kéménnyel. Pályázatot költéséggel, rajzokkal együtt apr. 6-ig kérjük a következő címre: *Ref. Lelkeszi Hivatal: Rásboeni-Cetate—Székelyföldvár, jud. Turda-Aries—Torda-Aranyos megye.*

Eckendorfi répamag piros céklamag, vörös ötkilón felül kapható *Gróf Teleki Arvéd drassói uradalmból Cluj—Kolozsvár, Calea Dorobanșilor 118.*

Éladó méhes Boczonádi kaptárakban teljes felszereléssel *Arnold Jánosnál Gyulafehérvár.*

„SMYRNA”

Románia első textilgépgyára

Cămpia-Turzii — Aranysgyéres.

Mint a legjobb tőke elhelyezést ajánlja a következő teljesen vasból épített gyapjufeldolgozó gépek beszerzését. — A legjobb német és angol gépek mintájára utolérhetetlen előnyökkel építi, a következő gépeket:

Gyapjú fésülőgép, Tépő ferkasoló, Poroló, Hengszes körvanyoló, Gyorsjárati kalapácsvanyoló, Előfonógép valamint kisebb bérüzem részére 40—120 orsós fonógépet.

Saját érdekében teszi, ha a rendeléskor személyesen keresi fel a gyárat, mivel a nagy kereslet miatt különben igen későre kerülne sorra.

Sürgőny cím:

SMYRNA Cămpia-Turzii.

ELLENZÉK

az erdélyi magyarság legrégebb, legélénkebb, legelterjedtebb napilapja. — Ennél fogva mint hirdetési organum is nélkülözhetetlen.

ELLENZÉK

szerkesztősége: kiadóhivatala:

Str. I. Bratianu Str. Iuliu Maniu

Király-utca 22. Szentegyház-u. 1.

CLUJ — KOLOZSVÁR.

Déri Árpád

magkereskedése.
CLUJ, Strada Regina Maria 10.

Ajánlja németországi
és hollandiai garantált
fajazonos, tiszta és
csiraképes konyha-
kert-, virág-, és
gazdasági magvált.

Arjegyzéket portómentesen küld.

Magyarlakta vidéken,

28 községben verseny nél-
küli, napi egy vagon vám
és kereskedelmi örlésre be-
rendezett teljesen új

műmalom

a hozzátartozó 17 holdas
szántó 20 éves bérleti jogá-
val együtt családi okokból

olcsón eladó.

Csak komoly érdeklődőknek
a malmot üzembem bemu-
tatja az

Flekes hirdetési iroda

Brassó, Kapu-utca 32. szám.

„Aphrodan“

Rheuma köszvény és fejfájás
ellen kitűnő eredménnyel
használgák.

Kapható mindenütt!

Készül:

Laboratorium de „APHRO-
DAN“ Cernatu—Csernátfalu,
Jud. Braşov—Braşov megye.

BOGNÁR

ÉS

SZÁNTÓ

Erdélyi Kereskedelmi Rt.
Cluj—Kolozsvár.

A ministerul Sanitati Publice, Bu-
cureşti által 14226/1923. sz. alatt
autorizált gőzüzemű likörgyár;
bor és sör nagykereskedés, szesz
szabadraktár.

DOMBRIA posztógyár

Készít és elad vagy mosott
gyapjával becsérel

valódi homespun

úri és női divatszöveteket

Ugyanott posztókészítést és
festést, gyapjufonást elvállal.

Ugyanott naponként tisztán 1500
L-t jövedelmező fonóüzem ré-
szére társ vagy vevő kerestetik.

Cluj—Kolozsvár,

Cal. Decebal (Rudolf-út) 22.

„Transsylvania“ Bank r.-t.

azelőtt

Gyulafehérvári Takarékpénztár r.t.

Alapított: 1872. évben.

Fióklintézetei:

Kézdivásárhely

Csikszereda

Ditró

Torda

Elfogad betéteket, lezárási váltókat
és bárhova teljesít átutalásokat és
meghitelezéseket.

Vezérképviselete:

A Gazdák Általános Biztosító r.t.-nek
Affiliált intézete:

Parajdi Közgazdasági Bank, Parajd.

BERGELY FERENC UJ

(Cégtulajdonos DR. NEMES FERENC)
fűszek-, gyarmatár-, termény-, gyógygyar-
és lestékárú kereskedése.

Cluj—Kolozsvár. Telefon: 162.

Nagyban! Kicsinyben!

Vetemény- és virágmagvak

Gazdasági magvak:

Lucerna, arankamentes ólomzárólt
Répamagvak: Colossus, Saeharcs, Mem-
muth, Olajbogyó, Echendorfi Phacelia,
elsőrangu mézélő növény. Pümag,
eredeti skót angol perje. Bühhöny,
Baltacim, Dughagyma Oltóvlasz a leg-
jobb minőségben. Almola, Enda-Chi-
nolin, Salfarol és más növényvédelmi
szerek.

Garantált fajazonosság és csiraképeség

Tavaszi ültetésre
legnemesebb fajtáj

gyümölcs- és szőlő-
oltványokat, rózsákat stb. ajánl

Tóthfalussi és Tsa
oltványtelepe

Tárgu Mureş - Marosvásárhely

Városi és villa kertek részére nagy
készletben tartunk törpe-
gyümölcsfákat.

Arjegyzéket szívesen küldünk

„Amper“

Cégtulajdonos: Szekelyhely Béza.

Általános műszaki vállalat

Cluj-Kolozsvár, Piaţa Unirii 23

Vállal mindennemű villamos
és vízmunkálatot, valamint
villamos gépjavitásokat. Ön-
működő csengő-reduktor
egyedüli árusítója.

Költségvetés díjmentes

A szerkesztésért felel
GYALLAY DOMOKOS

A kiadásért felel
PETRES KÁLMÁN
kiadóhivatali igazgató.